

شېنجاڭ جاقسى جەر

شېنجاڭ ساياحاتىن جوعارى ساپالى دامىتۇ ”قورى“ شىعاندادى

_____ رايونىمىزداعى مەكەمە - ورنىدار ناڭى شارا شىعارىپ، اۆتونوميالى رايونىنىڭ ساياحاتىي دامىتۇ جىيالىسىنىڭ رۇخىن تېياناتقانىلدىرى

دردىپ، مۇشە ورنىنداردىڭ قىزمەت جا- ۋاپكەرشلىگىن اشالاپ، جان - جاقىتى سايكەستىرۇ، كاسپىتىك جەتەكشىلىك ەتۇ، بازار باقلاپ - باسقارۇ جانە ۇگىتتەۇ، تا- نىستىرۇ تەبىئىن ارتتىرىپ، ساياحاتىنىڭ جوعارى ساپالى داھۇىن ىلگەرلەتتى.

اۆتونوميالى رايوندىق قاتنىاس - تاسىمال مەڭگەرەمسى:

”تەز بارىپ، اسىقپاي ساياحاتتاۋ“ **جول توراپ قۇرىلىسنىن جەدەلدەتتى**

اۆتونوميالى رايوندىق قاتنىاس - تاسىمال مەڭگەرەمسى پارتكومنىڭ ورنىد- باسار شۇجىي، مەڭگەرەمە باستىعى اسەند- جان احمەت بىلاي دەدى: ساياحاتىتى قاۋىرت دامىتۇدا قاتنىاس - تاسىمالدى باستى ورنىغا قويۇ كەرەك. يىىل S254 جەلىسىنىڭ لوپنور - چەرشەن تىاس جولى، G315 جەلىسىنىڭ نىيە - لوپ 1 - دارەجەلى تاس جولى سىياقتى نىسانداردا

اۆتوكولىكتىڭ قاتنىاۋنا ئىنسانىتى رايو- نىمىزدىڭ قاتنىاس تورابى ونان ارى كە- مەلدەنىپ، ساياحاتىشلاردىڭ جولاۋشلا- ۋى ىتىپتى دە قولايلى بولدى. الداعى جەردە ”تەز بارىپ، اسىقپاي ساياحاتتاۋ“ جول تورابى قۇرىلىسى جەدەلدەتلىپ، 3A دارەجەلدەن جوعارى ساياحات كو- رىنىس ۇڭمىرى جوعارى قارقىندى D - دارەجەلى) تاس جولىن جاپپاي قامتۇدى ىلگەرلەتىپ، اۋىل - قىستاق تاس جول نەگىزگى تورابى مەن مەملەكەتتىك، ولكە- لىك نەگىزگى جەلى تىرەكتى تورابىنىڭ، جوعارى قارقىندى توراپتىڭ ۇزارا تۇ- تاسۇىن ىلگەرلەتىپ، كوپ ساتىلى قاتد- ناس پەن ساياحات توعىسقان جول ئورا- بن كەمەلدەندىرەمىز؛ قىزمەت وتەۋ اۋ- ماعى قۇرىلغىسن توعىسپالى اشۇدى، باس- قارۇدى جالبىلاستىرىپ، ”دارەتخانا توڭ- كەرىسىن“ ۇزدىكىسىز ىشكەرلەي ىلگەرد- لەتىپ، تاس جول قىزمەت وتەۋ اۋماعە- نىڭ ساپاسىن ارتتىرىپ، سىيەمدىلغىن كە- ڭمەيتۇدى ىنارتىپتى ىلگەرلەتەمىز؛ تاس جول تاسىمالىنىڭ ساياحاتقا قىزمەت وتەۋ ساپاسىن جوعارىلاتىپ، كوپ نۇرلىلەنگەن قاتنىاسپەن جولاۋشلاۋدى جانە ساياحات جالبىلىق ىنفورماتىسايى بويىنشا قىزمەت وتەۋدى كۇشەيتىپ، ”شېنجياڭدى سايا- حات ارقىلى گۈلدەندىرۇ“ سىتراتەگىياسىن ىشكەرلەي اتقارۇدى ىلگەرلەتەمىز.

شېنجياڭ تەمىر جول تاراۋلارى:

”ساياحات + تەمىر جولىدىڭ“ **توعىسپالى داھۇىن ىلگەرلەتتى**

شېنجياڭ تەمىر جول ساياحات دامىتۇ توبى شەكتى سەرىكتەستىگىنىڭ ورنىباسار باس دىرەكتورى خۇاڭ تېڭفىن بىلاي دەدى: شېنجياڭ تەمىر جول تاراۋ- لارى ”ساياحات ارقىلى شېنجياڭدى گۈل- دەندىرۇ“ سىتراتەگىياسىن بەلسەنە اتقارپ، تەمىر جول قۇرىلىسنىن جەدەل نىگەرلەت- تى، حوتان - چارقىلىق تەمىر جولىنىڭ اشلىپ، سىكە قوسىلۇىنا بايلىانىستى شېنجياڭ تەمىر جولىنىڭ وڭىۋىستىك، سولتۇستىك شېنجياڭ قوس اىنالىمالى جەلىسى قالىتىپاسپ، تەمىر جول تورابى اناعۇرلىم دامىدى. شېنجياڭ تەمىر جول تاراۋلارى ”پويەزبەن شېنجياڭدى سايا- حاتتاۋ“ ساياحات پويەزى ماركاسىن كۇش سالا تۇلعالاپ، ەكولوگىيالىق سا- ياحات ەدالىزى قۇرىلىسنىن ارقاۋ ەتە وتىرىپ، ”سولتۇستىك شېنجياڭدى اىنا- لىپ ساياحاتتاۋ“، ”وڭىتۇستىك شېنجياڭدى ەمىن - ەركىن تاماشالاۋ“، ”وڭىتۇستىك - سولتۇستىك شېنجياڭدى اىنالىپ ساياحاتتاۋ“، ”شېندۇڭخفاڭ جۇردەك پويەزى“ سىياقتى ساياحات

(باسى 1 - بەتتە)

جاڭاشا قالا - قالاشقىتئانۇدىڭ ”جا- ئخالعى“ ادامدى وزەك ەتۇدە، ”جاڭخالعى“ ادامنىڭ قالا - قالاشقىتئانۇىندا.

4 - ايدىنڭ 29 - كۇنى ۇرىمجىدە- گى العاشقى قامتاماسىزدىق سىپاتىتى جالعا بەرىلەتىن ۇي نىسانى — شانشۇي حىيۋان شاعىن اۋماعىنىڭ قۇرد- لىسى باستالىپ، ورتالىق قالاداعى جاڭشا قالا تۇرىغىندارىن، جاستار شوعىرىن مول ۇمتىنكە بولەدى.

10 جىلدىن بەرى رايونىمىز ەھۇ- مەتتىك مايعا بەرىلەتىن ۇيىدى، قامتامما- سىزدىق سىپاتىتى جالعا بەرىلەتىن ۇيىدى نەگىزگى تۇلعا تەكەن تۇرعىن ۇي قامتاماسىزدىق جۇيەسىن جەدەل كەمەلدەندىرىپ، بۇقارانىڭ كوپ ساتمە- لى باسپانا سۇرانىسىن ۇزدىكىسىز قانا- عاتاندردى.

2020 - جىلدىڭ ايعانى دەيىن بۇكىل رايونداغى قالا - قالاشق تۇر- عىندارىنىڭ جان باسنىدىق باسپانا اۋدا- نى 40 شارشى مەترگە جەتىپ، 2012 - جىلىدىان 14 شارشى مەترگە جۇىق ارتىپ، بۇكىل ەلدىڭ ورتاشا دەڭگەيىنە جەتتى. تۇرغىن ۇي ەلۋمەتتىك جىناق قورنىڭ باسپانا تۇتىۋىن قولداۋ رولى كورنەكتى كۇشەيدى.

قالا - قالاشقىتقارداغى نەگىزگى ەلۋمەتتىك قىزمەت وتەۋدىڭ دارەجە- سى ۇزدىكىسىز جوعارىلاپ، قالا قاتد- ناس تورى قۇرىلىسى ۇزدىكىسىز تەزدە- دى. 2019 - جىلى ۇرۇنجى قالاسىنداغى قالا رەلىستى قاتنىاسى 1 - جەلىسى سالد- ىنىپ سىكە قوسىلىپ، اۆتونوميالى رايون- دا قالا رەلىستى قاتنىاسى بولماۋداي جاعايدىدى وزگەرتتى.

2020 - جىلى رايونىمىز قالانىڭ دەن- ساۋلىغىن تەكسەرۇ قىزمەتىن العاش رەت ورىستىتىپ، قالا قۇرىلىسىنداغى ولقىلىقتار مەن جەتەر سىزدىكتەردى تولقىتاپ، قالانىڭ داھۇىن اناعۇرلىم اقاۋسىز داندردى.

زەردەلى قالا قۇرىلىسى تۇرمىس ساپاسىن جوعارىلاتى

”قوجالىق باسقارۇ اقسى، اۆنوكو- لىك توقتاتۇ اقسى، سۇ اقسى، ەلەكتىر اقسى، پار اقسى، تەلەفون اقسى سىپاق- تىنلاردىڭ بارلىغىن قول تەلەفوندىغى APPدەن تاپسىرۇغا بولادى، سىرتقا شىقىپاي - اق بارلىغىن بىستىرەمىز“، - دەدى كۇيتۇن قالاسى قاينار شاعىن اۋ- ماعىنىڭ نۇرغىنى يۇي جياڭخۇڭ. 2021 - جىلى كۇيتۇن قالاسى زەردەلى قوجالىق باسقارۇدان قىزمەت وتەۋ نۇغىرىن جالىپ بەتتىك ورناتتى.

قاراماىلى قالاسى سۇمەن قامداۋ جۇيەسىنە 20 نەشە ىتۇرلى، 2944 زەر- دەلى زات ىنتىنەرەننى جابدىغىن ورنىد- تىپ، سۇ سىتەرىن زەردەلىلەندىرۇدى جۇزەگە اسىرىپ، باقلاۋ - تىزگىندەۋ جۇيەسى 24 ساعات بويى جۇمىس سى- تەيتىن بولدى. اراسان اۋدانى قالا باس- ياحات بازارى تۇلعاىسن دامىتادى، زوراي- تادى. مادەنىيەت - ساياحات تاراۋلارى باس بولپ، مادەنىيەت - ساياحات كاسپ سالاسىنا جەتەكشىلىك قورىن قۇرىپ، سايكەستى قولداۋ كورسەتۇ ساياساتىن اقىلداىسپ، شىعارپ، شېنجياڭ مادەنىيەت - ساياحات قارجى قوسۇ توبىن نەگىزگى تۇلعا تەكەن شېنجياڭ مادەنىيەت - سايا- حات فىنانس قىزمەت وتەۋ ورتالىغىن ۇيىمىداسىتىرىپ قۇرىپ، وسى ورتالىققا اماناتتاپ باسقارتىپ، اىنالىمعا سالىپ، قارجى قوسپ، جەرگىلىكتى ساياحات با- زارى تۇلعالارن كۇشەيتىپ، ساپالىلاندى- رىپ، ۇلعايتىپ، ورتا، شاعىن، ۇساق كا- سپورنىداردى جانە جاڭاشا ساياحاتتى دامىتۇ تۇلعالارن بەلسەنە سۇيەمەلدەۋ- دى ۇسىنىس ەتەمىز. سونمەن بىرگە تاغى ”مادەنىيەت - ساياحات + علمم - تەخىنىكا + زەردەلى جەتكەتەۋ“ كوپ نە- گىزدى كەشەندى شارانى ويداعىداي جۇرگىزىپ، دامۇدىڭ قوزعاۋشى كۇشنى بەكەمدەيدى.

(**تىلشىلەر ىيىيا، لۇ فىجاۋ، رىن جياڭ**)

توڭو، بەتالدى زات ۇيۇ، اۆتوكولىك- تى بەلگىلەمەگە قايشى توقتاتۇ سىياقتى 60 ىتۇرلى بەلگىلەمەگە قايشى ارەكەتد- تەردى زەردەلى پارىقتاپ، 24 ساعات بويى باقلاۋ - باسقارۇدى جۇزەگە اسىردى... قالا وركەنىيەتپەن كورىكتى، تۇرمىس زەردەلىلىكىپەن ىتىپتى دە تاماشا بولدى. 10 جىلدىان بەرى را- يونىمىز ىرى ساندى مالىمەت، بۇلىتتىق سەسپەنتەۋ، بلوكچەين سىياقتى وزىق تەخىنىكىلاردى قولدانىپ، زەر- دەلى قالا قۇرىلىسنىن جوعارى ونىمىدە- لىكىپەن ىلگەرلەتتى.

قازىر رايونىمىزدا زەردەلى قالا سىتەرى، زەردەلى قالا باسقارۇ، زەردە- لى ەلۋمەتتىك اۋماقتى دانەكەر تەكەن 3 دارەجەلى قالا كەشەندى باسقارۇدان قىزمەت وتەۋ تۇغىرى العاشقى ادىمىدا ورناتىلىپ، قالا - قالاشق تۇرغىندارى زەردەلى تەرمىنلدار ارقىلى قالا قۇرىلدە- سىنا ىتىپتى دە كوپ ات سالىسا الاتىن، قالا قۇرىلىسنى باسقارۇغا بۇقارانىڭ رازى بولۇ دارەجەسىنە باعا بەرە الاتىن بولدى. سونمەن بىرگە قۇرىلىس كاسى- بى، قورا - جاي كاسىپ سالاسى، قالا سىتەرى ەلۋمەتتىك سالا كاسپورىنىدا- رى مەن شۇغىلدىانۇشىلارن تۇلعا، نىسان جۇمىس ناتىجەسىن تىرەك تەكەن تۇرغىن ۇي قالا، اۋىل قۇرد- لىس سالاسى سەنىمىدىلك باسقارۇ جۇ- يەسى قۇرىلىسى دا ورنىنلادى.

رايونىمىز قالا قۇرىلىسى حاۋىپ- سىزدىگىن ارناۋلى رەتتەۋ - جونگە سالۇدىڭ 3 جىلدىق ارەكتەن ىشكەرد- لەيى ورىستەتىپ، بۇكىل ەل بويىنشا ىورت ىسوندىرۇ، ورتتەن ساقىتانۇدى جوبالاۋدى تەكسەرۇ، تەكسەرىپ وتكە- زىپ لۇ بويىنشا ارناۋلى اداقتىق تەكسەرۇ، رەتتەۋ - جونگە سالۇدى ال- دىمەن ورىستەتىپ، ۇي قۇرىلىسىنداغى جانە قالا نىستەرى قۇرىلغىلارىنداغى حاۋىپ - قاتەرلەردى جالىپ بەتتىك تەكسەرۇ مەن سىلكىنىسكە ىتوزىبىدى ەتىپ بەكەمدەۋدى جالىپ بەتتىك ىلگە- رلەتىپ، الاك، باقشا، جاسىل جەرلەر- دەگى شۇغىل جاعايدىعا توتەپ بەرۇ، قا- تەردەن بوي تاسالاۋ الاك - ورنىندارد- نان 100 نەشەسىن جالغاندان سالىپ، قالانىڭ حاۋىپ - قاتەرگە توتەپ بەرۇ قابىلەتىن ۇزدىكىسىز كۇشەيتتى.

قالانى جاڭارتۇ ارەكەتى قونىسقا جايلى مەكەندى تۇلعالادى

”شاعىن اۋماقتا سۇمەن قامداۋ، سۇ نىعسىتىرۇ، سونداي - اق جىلۇمەن قامداۋ قۇبىر جەلىسى اۋىستىرىلىپ، جول بەتى قاتايتىلىپ، لىفت ورناتمە- لىپ، قورشاۋ داۋال جاقىسارتىلدى، قازىر شاعىن اۋماقتىڭ ورتاسى ىتىپ- تى دە جاقىسارپ، يقۋاتى كەمەلدەند- دى، ىبىزدىڭ تۇرمىسىمىز ىتىپتى دە قولايلىلانپ، كوپىشلىك ەرەكتىشە قۇاندى“، - دەدى ۇرۇمچى قالاسى تىانشان رايونى گۇاڭخۇا شاعىن اۋماعە- نىڭ نۇرغىنى شۇە دىيو.

ساتتارىن تىيانتاقتىندىرۇ، ەگجەيى - تەڭجەيىلەندىرۇ شېنجياڭ سالىق سىتەرى تاراۋلارنىڭ تۇناس جىلدىق قىزمەتپەن ساپاقتاسقان ماڭغزدى ماۋزەنۇردىڭ ىبرى ارى شېنجياڭ سالىق سىتەرى تاراۋلارنىڭ اۆتونوميالى رايون ەكونوميكاسىنىڭ جالپى جاعايدىىن ورنىقتىرۇغا دەم بەرۇدەگى شەشۇشى شارالاردىڭ ىبرى.

”سالىق سىتەرى 18 تارماغى“ بۇكىل رايونداغى سالىق سىتەرى تاراۋ- لارنىڭ سالىقتىڭ فۇنكتىسيالىق رولىن تولق ساولۇلەندىرۇىن جەبەپ، اۆتو- نوميالى رايوننىڭ وسى زامانىى كاسىپ جۇيەسىن جەدەل ورناتۇىنا قولداۋ كور- سەتىپ، سالىق شارۋاشلىق - ساۋدا ور- تاسىن ۇزدىكىسىز جاقىسارتىپ، سىرتقا ەسك اشۇدى جەبەپ، بازار تۇلعالارد-

2019 - جىلى رايونىمىز قالا - قالا- شىقتارداعى ەسكى، كونه شاعىن اۋماق- تاردى وزگەرتىپ سالۇ نىجەنەنەرياسىن باستاپ اتقارغاننان بىەرى 2020 - جىلدىڭ ايعانى دەيىن قالا - قالاشقتاعى 3606 ەسكى، كونه شاعىن اۋماقتى وز- گەىرتۇدى ورنىداپ، 549 مىسڭ 900 بۇقارانى يگىلىككە كەنەلتتى.

قالانىڭ جاڭغارۇ تەىزدەپ، قونىس ورتاسىنىڭ دارەجەسى جوعارىلا- دى. رايونىمىز ىبر توپ رايون دارە- جەلى جاڭا ىداۋىر قالا جاڭارتۇدان ۇلكى كورسەتۇ قالىپ نىجەنەنەرياسىن ىساتىتى تۇلعالادى؛ اقسۇ قالاسى باڭگۇاڭلى قاتارلى 12 كونه شاعىن اۋ- ماقتى وزگەرتىپ سالۇ، جاڭالاۋ نىجەمە- نەرياسى؛ بۇراتالا قالاسى بىيىجىڭ جولى قاتارلى 25 قالا نەگىزگى جولىن رەتتەۋ - جونگە سالۇ نىجەنەنەرياسى؛ قاراماىلى قالاسى گۇحاي ەكولوگىيالىق باقساشى سۇ ساقىتاپ قايتا پايدالانۇ نە- سانى قاتارلى 17 لاس سۇدى ىبر جاقىتى ەتۇ، سونداي - اق قايتا تۇنىدا- تىپ پايدالانۇ قۇرىلىسى نىسانى؛ كۇيتۇن قالاسى نىتىماق جولى، شىعسى، باتىس كوشە قاتارلى 10 قالا جىنتىكتەپ باسقارۇ كوشە - اۋماق نىجەنەرياسى... قالا - قالاشقتىڭ كەشەندى كوتە- رىمىدىلك قابىلەتى كورنەكتى كۇشەي- دى. 2020 - جىلدىڭ ايعانى دەيىن رايو- نىمىزدا جىيىنى 111 قالا - قالاشق لاس سۇدى ىبر جاقىتى ەتۇ زاۋودى سالىنىپ سىكە قوسىلىپ، بارلىق قالا جانە اۋدان قالاشقىتقارنىڭ لاس سۇدى ىبر جاقىتى ەتۇ زاۋودى سالىنىپ سىكە قوسىلىپ، بارلىق قالا جانە اۋدان قالاشقىتقارنىڭ لاس سۇدى ىبر جاقىتى ەتۇ جۇزەگە استى. قالا - قالاشقتاناردا سۇمەن قامە- داۋدىڭ جالبىلاسۇ مولشىرى، وتىندىق گازدىڭ جالبىلاسۇ مولشىرى، تۇرمىس- شىق لاس سۇدى ىبر جاقىتى ەتۇ مول- شەرى، تۇرمىستىق قوقىر - قوقسىقتى %51.51كە، %64.98كە، %43.96كە، %64.64كە جەتتى.

ەكولوگىيا ساپاسىن جاقىسارتۇ قۇ- رىلىسى ۇزدىكىسىز كۇشەيدى. ەكولوگىيا- لىق باۋ - باقشالى قالا قۇرۇ، باقشا قالا قۇرىلىسى سىناق ىتۇيىنى، قالا جاسىل جولى، جاسىل ەدالىزى، سەيىلدەۋ جولى قۇرىلىسى سىياقتىلار رايونىمىزدىڭ قالا - قالاشقتارىنىڭ جاسىل، شوعىرلى داھۇىن ۇزدىكىسىز ىلگەرلەتتى. 2020 - جىلدىڭ ايعانى دەيىن بۇكىل رايونداغى قۇرىلغان رايونداردىڭ جاسىلمەن كومە- كەرىلۇ مولشەرى %99.39كە جەتىپ، 2012 - جىلىدىان 6.65 پايىز ارتتى. 37 قالاغا (اۋدان قالاشىعى) مەملەكەتدە- تىك باۋ - باقشالى قالا (اۋدان قالاشى- ەى) اتى بەرىلىپ، 2012 - جىلىدىان 25ى مولايدى.

قالا — وسى زامانىى وركەنىيەتدە تىلك تۇنىدىسى. قازىر وسىزاماندىان جانغا قالالار جىبەك جولىنداغى مەرۋرەت سىياقتى تىيانشان الابىنىدا بوي كوتەرىپ، قالا - قالاشقتاندىرۇ اياق السىنىڭ جە- دەلدەۋىنەنە ىلسە ىتىپتى دە كوپ بۇقارا قالا - قالاشقتارغا كىرىپ، اناعۇرلىم تا- ماشا جانغا تۇرمىسقا بەت الدى.

نىڭ داھۇىنا قورعاۋشى بولادى. ”سالىق اقسىنىدا تىيەدىلك جاساۋدىڭ بۇل سا- ياتتارىن ويداعىداي، تولق، جاندى قولدانۇ كاسپورىنىداردىڭ سالىق اۋىرتە- پالىغىن ىشكەرلەي جەڭىلدەتىپ، كاسى- پورنىداردىڭ داھۇ ومىرشەڭدىك كۇشنى جىيانداندىرىپ، ەكونوميكالىق دامۇدىڭ تىيىن وزگەرتىپ، دارەجەسىن جوعارىلاتۇدى جۇزەگە اسىرىپ، مەملەكەتتىك كەڭەستىڭ، اۆتونوميالى رايوننىڭ ەكونوميكانى ورنىمە- تىرۇدىڭ ىبر قىدىرۇ ساپاسات - شارالارن جان - جاقىتى دايەكتىلەندىرىپ، تىياناقە- تاندىرىپ، اۆتونوميالى رايوننىڭ ەكو- نوميكانىڭ جالىپ جاعايدىن ورنىقتىرۇىنا قىزمەت وتەپ، جوعارى ساپالى داھۇدى جەدەل ىلگەرلەتۇگە سالىق سىتەر كۇشنى قوسادى“، - دەدى جياڭ شۇە ۋ.

نىڭ داھۇىنا قورعاۋشى بولادى. ”سالىق اقسىنىدا تىيەدىلك جاساۋدىڭ بۇل سا- ياتتارىن ويداعىداي، تولق، جاندى قولدانۇ كاسپورىنىداردىڭ سالىق اۋىرتە- پالىغىن ىشكەرلەي جەڭىلدەتىپ، كاسى- پورنىداردىڭ داھۇ ومىرشەڭدىك كۇشنى جىيانداندىرىپ، ەكونوميكالىق دامۇدىڭ تىيىن وزگەرتىپ، دارەجەسىن جوعارىلاتۇدى جۇزەگە اسىرىپ، مەملەكەتتىك كەڭەستىڭ، اۆتونوميالى رايوننىڭ ەكونوميكانى ورنىمە- تىرۇدىڭ ىبر قىدىرۇ ساپاسات - شارالارن جان - جاقىتى دايەكتىلەندىرىپ، تىياناقە- تاندىرىپ، اۆتونوميالى رايوننىڭ ەكو- نوميكانىڭ جالىپ جاعايدىن ورنىقتىرۇىنا قىزمەت وتەپ، جوعارى ساپالى داھۇدى جەدەل ىلگەرلەتۇگە سالىق سىتەر كۇشنى قوسادى“، - دەدى جياڭ شۇە ۋ.